

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

206. Quidam Regularis propter æstum ad capiendum sommum dormiebat sine tunica lanea, quæ erat habitus suæ religionis, quæsivit, an peccaverit mortaliter? Et quid est dicendum, si Fratres Minores, & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](#)

tudinem Carthusianorum eos simpliciter obligare, ita ut non possint etiam in articulo mortis velci carnis, quia sc. spectat ad magnum & publicum illius Religionis spirituale bonum, ut cum tanto rigore illa obseruantia vigeat; potest autem lex humana ob commune bonum, quando opus est, obligare etiam cum dispendio vita. Faretur autem non peccare Medicum, aut alium ministrum, qui Carthusiano ægrotanti & infuso præberet eibos aliquos ex carnis. Sed sententia Sanchez, videlicet posse in tali casu Carthusianos edere carnes, sed non teneri, docet etiam Lorca in p. 2. disp. 2. de legib. cum Montefino disp. 2. 3. q. 1. & aliis, quibus nouissime adde Duwallium in p. 2. D. Tio. tr. de leg. q. 5. art. 4. vide etiam circa præfatem questionem Baldellum in Theol. mor. l. 5. disp. 26. n. 5. Azor. p. 1. lib. 5. c. 6. q. 7. Salas de legibus, disp. 1. 1. f. 2. & alios penes ipsos.

RESOL. CCVI.

Quidam Regularis propter astum ad capiendum somnum dormiebat sine turba lancea, que erat habitus sua Religionis, quæsivit, an peccauerit mortaliter? Et quid est dicendum, si Fratres Minores, & observantes venerant camisia lineis?

Et an Religiosus, qui spoliatur habitu ad liberius forniciandum, peccat mortaliter non solum contra temperantiam, sed etiam ex excludendo habitu, quoniam Apostolus non sit?

Ex parte 5. tractat. 14. & Misce. 2. Resolutione 72.

§. 1. Vprædictum Regularis non incurrit in Excommunicationem latam in cap. vt periculosa, ne Cleric. vel Mon. in 6. ego ipse docui in 3. part. tract. 2. ref. 1. 1. 5. Difficultas est an peccauerit mortaliter? Et affirmativa sententiam docet. Graffius tom. 1. lib. 3. cap. 5. n. 7. vbi sic ait. Qui in cella dimicavit habitum suum, vel cum iacet in lecto gesta habitatione sue patientiam, licet pena excommunicationis non ligetur, peccat tamen mortaliter, ita ille, qui citat Franc. in e. ne Cler. vel Mon. n. 5. Confirmatur haec opinio ex e. vidua 20. q. 2. vbi ex Concilio Toletano sic habetur. Tunc accepta à Sacerdote, vel Ministro apta Religionis professi vesti, seu in lectulo quiescens, sive in quocumque loco existens, constanter ea vivatur, & idem ex Concilio Carthaginensi IV. Can. 1. habetur in cap. sanctimonialis, disp. 2. 3.

2. Sed his non obstantibus de hoc casu interrogatus negatiè respondi, certum enim existimo ex vi iuri communis non esse in tali casu obligationem sub peccato mortali, quia neque in citatis decretis pro contraria sententiæ adiunt verba obligantia ad peccatum mortale, nam in cap. vidua solum dicitur. constanter ea vivatur, in alio vero, qualibus semper usura est, quæ non sunt verba rigorose præcepta, vt per se confit, nec communè vñ & confunditne ita sunt interpretata. Igitur debitur, quod habet Regularis vt eis sepe suo habitu, est honestatis, non necessitatis; solum ergo ex aliqua circuistate extrinseca, vel ex præcepto regulæ & consuetudinis ad hoc obligantia possunt in tali casu adesse peccatum mortale, alias non. Et haec omnia docet Suarez de Relig. tom. 4. lib. 1. cap. 5. n. 18 Sanctarellus de Apostol. cap. 1. dub. vn. n. 5. & post hac scripta vidi amicissimum Lezaram in suis eruditis q. Regul. c. 13. n. 7 quibus adde Fabri de restit. in 4. f. 1. 5. q. 2. disp. 4. p. 4. num. 88. vbi tractat hanc questionem quod Fratres Minores Conventuales & Obseruantes, & firmat, dormientes sine habitu non peccare mortaliter, & idem etiam docet, si dicit. Fratres veteri camisia lineis, putat enim in tali casu non peccare.

3. Notandum est hic obiter docuisse Navarrum in consil. de Apostol. Religiosum qui spoliatur habitu ad liberius forniciandum, peccare mortaliter, non solum contra temperantiam, sed etiam. si excludendo habitu, quoniam apostata non sit; sed fallitur bonus fœnix, vt recte obseruat Suarez ubi suprà, & patet ex dictis. Unde in prædicto casu non erit, per se loquendo, duplex mortalitas, una fornicationis, altera, vt aiebat Navarrus, spoliacionis habitus, nisi fortasse ex speciali alia regula talis prohibito cum eo rigorante facta sit.

RESOL. CCVII.

Aliqui casus, in quibus Religiosi dimittentes habitum sua Religionis non incidunt in censuras, c. vt periculosa Clerici, vel Monachi, in 6.

Et an Religiosus iniuste granatus à Prelato fugiens ad Prælatum Superiorum possit dimittere habitum, donec tuò accedit ad Prælatum Superiorum? Ex p. 3. tr. 2. Ref. 1. 1. 5.

§. 1. Non est Apostata, nec incurrit in dictam excommunicationem Religiosus, qui habitum non defert in cubiculo suo, vel in loco alio secreto, vt melius studeat, quiescat, dormiat &c. nec etiam, ex leuitate quædam habitum dimittit, vt melius nam diutum currit, saltet, ludat, &c. Inde ego puto neque Religiosum incurrire in dictam excommunicationem, si habitum dimittat, vt eat ad lupanat ad forniciandum, vel vt secreto furetur, statim habitum iterum sumptuosum, etiæ habitum alium ad sic se occultandum eo brevi spatio assumat. Et hæc omnia docent & probant Doctores, quos citat, & sequitur Sanch. in sum. tom. 2. l. 6. c. 8. n. 57. quibus ego addo Antonium Sanctarellum tr. 2. de Apostol. c. 1. n. 5. 6. & 7. quidquid ait Portel, in dub. Reg. ver. Habitus. n. 4. Hieronym. Rodriq. in cōpen. qq. Reg. ref. 71. n. 6. Suar. in 5. p. 10. 3. disp. 2. 3. f. 1. 4. n. 5. 1. Bancz in 2. 2. q. 1. 2. art. 2. consl. 2. & alij assertantes Religiosum ob turpem cauam deponentem habitum in excommunicationem incurtere.

2. Non desinam tamen hic admotare pulchrum casum, qui sapienter potest occurgere, & ponit Laurentius Portel in addit. ad dub. Reg. ver. Habitus. n. 3. vbi sic ait. Religiosus iniuste gravatus notabiliter à Prelato, maius adhuc timens gravamen, nec habens aliud medium, fugit ad Prælatum superiorum longè distans, ita vt in ista fuga nullo modo peccet, nec veniam liter, vt suppono (quod fieri posse multi dicunt) in hac tamen fuga, & longo itinere, certò moraliter scit, se fore detegendum, & comprehendendum ab inferiori iniuste granante, si portet habitum Religionis propter custodes in viis adhibitos. In quo casu puto posse prædictum cum supradictis circumstantiis habitum dimittere, donec tuò accedit ad prælatum ad quem appellat; quia portare habitum Ordinis est præceptum humanum, at præceptum humanum non obligat cum tanto pericolo fame, carceris, & iniusti gravaminis sperari certò moraliter, ergo, &c. Ita Portel, ubi suprà, & ego.

RESOL. CCVIII.

An in dimissione habitus propria Religionis detur parvitas materia? Ex p. 5. tr. 5. Ref. 6. 1.

§. 1. Suppono ex cap. 2. ne Clerici vel Monachi in 6. Excommunicari Religiosos professos Religiosum suæ habitum temere dimittentes, & ad quæ questionem responderet affirmatio Emanuel Sa. ver. excomunicatio. n. 9. Azor. 1. 6. 1. lib. 12. c. 13. q. 5. cap. 16. Toletus lib. 4. leg. eam per